

292/2008 Z.z.

VYHLÁŠKA
Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

z 23. júna 2008

o podrobnostiach o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť

Zmena: 135/2010 Z.z.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 30 ods. 3 písm. a) zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovuje:

§ 1

Podrobnosti o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby

(1) Pracovná zdravotná služba hodnotí faktory pracovného prostredia a stav pracovných podmienok, ktoré môžu ovplyvňovať zdravie zamestnancov, so zameraním na
a) identifikáciu nebezpečenstiev z chemických, fyzikálnych, biologických, psychologických a zo sociologických faktorov práce a pracovného prostredia, 1)

b) sledovanie expozície jednotlivých zamestnancov zdraviu škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia z hľadiska intenzity, dĺžky a frekvencie pôsobenia týchto faktorov na zamestnancov,

c) kvalitatívne a kvantitatívne hodnotenie zdravotných rizík z expozície identifikovaným nebezpečným faktorom práce a pracovného prostredia.

(2) Pracovná zdravotná služba poskytuje zamestnávateľovi poradenstvo a navrhuje opatrenia z hľadiska ochrany a kladného ovplyvňovania zdravia zamestnancov so zameraním na

a) stav pracovného prostredia z hľadiska ochrany zdravia zamestnancov, 2) najmä dispozičné, priestorové a ergonomické riešenie pracoviska, vetranie, vykurovanie, osvetlenie z hľadiska vhodnosti na vykonávané pracovné činnosti a používané technológie,

b) zabezpečenie kvality a dostatočného množstva pitnej vody na pracovisku,

c) zariadenia na osobnú hygienu 2) a iné zariadenia pre zamestnancov, ktorými sú priestory na umývanie a sušenie pracovnej obuvi, na pranie a sušenie pracovných odevov, ohrievareň a miestnosti na oddych, 2)

d) stravovanie zamestnancov, stravovacie zariadenia a ubytovacie zariadenia z hľadiska dodržiavania požiadaviek ustanovených osobitným predpisom, 3) ak ich prevádzkuje zamestnávateľ.

(3) Pracovná zdravotná služba vykonáva u zamestnancov a fyzických osôb - podnikateľov, ktoré nezamestnávajú iné fyzické osoby,

a) sledovanie a hodnotenie zdravotného stavu a vydáva posudky o zdravotnej spôsobilosti na prácu
1. pred ich zaradením na výkon práce alebo pri zmene pracovného zaradenia, ktoré môžu ohroziť ich zdravie alebo zdravie iných osôb,

2. v pravidelných intervaloch počas vykonávania práce, ktorá môže ohroziť ich zdravie v dôsledku expozície zdraviu škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia alebo zdravotne nevhodných pracovných podmienok vrátane biologického monitorovania expozície, 4)

3. ak nevykonávali viac ako šesť mesiacov prácu zo zdravotných dôvodov, aby sa zistili podozrenia na zmeny zdravotného stavu vo vzťahu k vykonávanej práci alebo aby sa zistili kontraindikácie na vykonávanie prác a odporúčali vhodné opatrenia na ochranu ich zdravia, alebo opodstatnenosť ich preradenia na inú prácu a poskytnutie pracovnej rehabilitácie,

4. pri podozrení na ohrozenie ich zdravia v dôsledku pôsobenia nových faktorov práce a pracovného prostredia, zvýšenej expozície faktorom práce a pracovného prostredia alebo zmenených pracovných podmienok, pri výskyte špecifických zmien alebo zvýšenom výskyte nešpecifických zmien ich zdravotného stavu, s možnosťou vývoja poškodenia zdravia z práce alebo kontraindikácie na vykonávanie práce,

5. pri kontrolnom sledovaní vybraných ukazovateľov zdravotného stavu v súvislosti s prácou, počas vymedzeného času vykonávania danej práce,

6. pri skončení práce, ktorá mohla ohrozovať ich zdravie alebo spôsobiť v neskoršom období jeho zhoršenie,

b) sledovanie a hodnotenie zdravotného stavu v určených intervaloch po skončení práce v prostredí so zdraviu škodlivými faktormi, ktorých pôsobenie sa môže prejaviť v neskoršom období,

c) imunizáciu, 5) ak je v pracovnom prostredí prítomné biologické riziko, na ktoré je dostupná očkovacia látka. 6)

(4) Pracovná zdravotná služba spolupracuje so zamestnávateľom na organizovaní systému prvej pomoci na pracovisku; uskutočňuje pravidelné školenia vybraných zamestnancov v oblasti prvej pomoci. Túto činnosť môže vykonávať odborník z tímu pracovnej zdravotnej služby, ktorý absolvoval akreditovaný kurz inštruktorov prvej pomoci podľa osobitného predpisu. 7)

(5) Pracovná zdravotná služba sa zúčastňuje na vypracúvaní a realizácii programov ochrany a podpory zdravia zamestnancov vrátane štúdií o vplyve práce, pracovných podmienok a pracovného prostredia na zdravie zamestnancov.

(6) Pracovná zdravotná služba sa podieľa na výchove a vzdelávaní zamestnávateľov a zamestnancov o problematike vplyvu práce, pracovných podmienok a faktorov pracovného prostredia na zdravie a o ochrane a podpore zdravia pri práci so zameraním na možné príčinné súvislosti akútneho, chronického poškodenia zdravia a poškodenia zdravia, ktoré sa prejaví v neskoršom období, špecifických zmien a nešpecifických zmien zdravotného stavu, ako aj na prevenciu pred týmito možnými nepriaznivými účinkami na zdraví.

(7) Pracovná zdravotná služba poskytuje informácie

a) zamestnancovi o nebezpečenstvách a s nimi súvisiacich možných zdravotných rizikách pri práci a ochrane pred nimi,

b) zamestnancovi a fyzickej osobe - podnikateľovi, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby, o výsledkoch vyšetrení jeho zdravotného stavu v súvislosti s expozíciou faktorom práce a pracovného prostredia a o záveroch posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu,

c) zamestnávateľovi o

1. závere posúdenia zdravotnej spôsobilosti zamestnanca na prácu písomnou formou,
 2. opodstatnenosti preradenia zamestnanca na inú vhodnú prácu,
 3. záveroch výsledkov zdravotného dohľadu vrátane biologického monitorovania expozície zamestnancov,
- 4)

d) zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a komisiám bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci 8) o

1. skupinových výsledkoch posúdenia zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu,
 2. záveroch výsledkov zdravotného dohľadu vrátane biologického monitorovania expozície zamestnancov,
- 4)

e) orgánom štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva 9) o všetkých príčinách nebezpečenstiev a súvisiacich zdravotných rizikách pri práci vrátane výsledkov individuálneho a kolektívneho posúdenia zdravotného stavu zamestnancov vo vzťahu k faktorom práce a pracovného prostredia. 10)

(8) Minimálny rozsah výkonu pracovnej zdravotnej služby podľa kategórie prác 11) u zamestnávateľa je uvedený v prílohe.

(9) Pracovná zdravotná služba spolupracuje

a) s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti,

b) s orgánmi štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva,

c) so Sociálnou poisťovňou,

d) so zdravotnými poisťovňami,

e) s príslušnými orgánmi štátnej správy v oblasti inšpekcie práce,

f) s orgánmi miestnej štátnej správy a samosprávy,

g) s inštitúciami a pracoviskami, ktoré sa zaoberajú problematikou zdravia a bezpečnosti pri práci,

h) so vzdelávacími ustanovizňami.

§ 2

Podrobnosti o zložení tímu odborníkov, ktorí vykonávajú pracovnú zdravotnú službu, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť

(1) Tím odborníkov pracovnej zdravotnej služby s ohľadom na pracovné podmienky u zamestnávateľa tvoria

- a) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore
 - 1. pracovné lekárstvo,
 - 2. služby zdravia pri práci,
 - 3. klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia alebo
 - 4. preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia,
- b) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore verejné zdravotníctvo,
- c) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo,
- d) verejný zdravotník po získaní
 - 1. vysokoškolského vzdelania v odbore verejné zdravotníctvo alebo
 - 2. vyššieho odborného vzdelania v odbore diplomovaný asistent hygieny a epidemiológie so špecializáciou v špecializačnom odbore zdravie pri práci,
- e) sestra,
- f) iný zdravotnícky pracovník so špecializáciou v špecializačnom odbore
 - 1. hygiena pracovných podmienok,
 - 2. vyšetrovacie metódy v preventívnom pracovnom lekárstve a toxikológii alebo
 - 3. ergonómika a rehabilitačné inžinierstvo,
- g) iný zdravotnícky pracovník po získaní vysokoškolského vzdelania v odbore psychológia so špecializáciou v špecializačnom odbore pracovná a organizačná psychológia.

(2) Tím odborníkov pracovnej zdravotnej služby môžu tvoriť aj ďalší zdravotnícki pracovníci podľa charakteru pracovných podmienok a zdravotných rizík pri práci a podľa požiadaviek uvedených v osobitných predpisoch. 12)

(3) Minimálne zloženie tímu odborníkov pracovnej zdravotnej služby, ktorý vykonáva zdravotný dohľad podľa osobitného predpisu, 13) je lekár podľa odseku 1 písm. a) alebo § 3 ods. 1, verejný zdravotník a sestra, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

(4) Vedúcim tímu odborníkov pracovnej zdravotnej služby podľa odseku 3, ktorý zabezpečuje odborný dohľad nad výkonom pracovnej zdravotnej služby, je lekár podľa odseku 1 písm. a) alebo § 3 ods. 1.

(5) Minimálne zloženie tímu odborníkov pracovnej zdravotnej služby na činnosti týkajúce sa pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu výkonu práce podľa osobitného predpisu 14) na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do prvej alebo druhej kategórie, 11) je

- a) lekár podľa odseku 1 písm. a) štvrtého bodu alebo § 3 ods. 1 a verejný zdravotník alebo iný zdravotnícky pracovník podľa odseku 1 písm. f) alebo g),
- b) lekár podľa odseku 1 písm. b) alebo § 3 ods. 2 a verejný zdravotník alebo iný zdravotnícky pracovník podľa odseku 1 písm. f) alebo g).

(6) Vedúcim tímu odborníkov pracovnej zdravotnej služby podľa odseku 5, ktorý zabezpečuje odborný dohľad nad výkonom pracovnej zdravotnej služby, je

- a) lekár podľa odseku 1 písm. a) štvrtého bodu alebo § 3 ods. 1,
- b) lekár podľa odseku 1 písm. b) alebo § 3 ods. 2.

(7) Lekár podľa odseku 4 a 6 je vedúcim tímu len v jednom tíme odborníkov pracovnej zdravotnej služby.

§ 3

Spoločné a prechodné ustanovenia

(1) Pracovné činnosti lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore podľa § 2 ods. 1 písm. a) môže v tíme odborníkov pracovnej zdravotnej služby vykonávať aj lekár, ktorý získal špecializáciu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004 v špecializačnom odbore

- a) hygiena práce a pracovné lekárstvo alebo
- b) hygiena práce a choroby z povolania.

(2) Pracovné činnosti lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore podľa § 2 ods. 1 písm.

b) môže v tíme odborníkov pracovnej zdravotnej služby vykonávať aj lekár, ktorý získal špecializáciu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004 v špecializačnom odbore hygieny a epidemiológie.

(3) Pracovné činnosti lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore podľa § 2 ods. 1 písm. c) môže v tíme odborníkov pracovnej zdravotnej služby vykonávať aj lekár, ktorý získal špecializáciu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2004 v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo prvého stupňa.

(4) Namiesto iného zdravotníckeho pracovníka po získaní vysokoškolského vzdelania v odbore psychológia so špecializáciou v špecializačnom odbore pracovná a organizačná psychológia podľa § 2 ods. 1 písm. g) môže v tíme odborníkov pracovnej zdravotnej služby plniť úlohy do 31. decembra 2011 aj iný zdravotnícky pracovník po získaní vysokoškolského vzdelania v odbore psychológia spĺňajúci požiadavky na odbornú spôsobilosť podľa osobitného predpisu. 15)

(5) Minimálne zloženie tímu odborníkov pracovnej zdravotnej služby podľa § 2 ods. 3 môže tvoriť do 31. decembra 2011 lekár podľa § 2 ods. 1 písm. a) alebo lekár podľa odseku 1 a sestra.

(6) zrušený od 1.5.2010.

Záverčné ustanovenia

§ 4

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 458/2006 Z.z. o podrobnostiach o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť.

§ 5

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. augusta 2008 okrem § 2 ods. 7, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2009.

Vyhláška č. 135/2010 Z.z. nadobudla účinnosť 1. májom 2010.

Richard Raši v.r.

PRÍL.

Minimálny rozsah výkonu pracovnej zdravotnej služby podľa kategórie prác u zamestnávateľa

A. Minimálny rozsah výkonu tímu pracovnej zdravotnej služby podľa kategórie prác

Lekár					
Kategória I	Náročnosť I	Čas v hodinách potrebný I	Čas v hodinách potrebný I	Čas v hodinách potrebný I	Čas v hodinách potrebný I
prác 11) I	pre pracovnú I	na jedného zamestnanca za rok I	na jedného zamestnanca za rok I	na jedného zamestnanca za rok I	na jedného zamestnanca za rok I
I	zdravotnú I	I	I	I	I
I	službu I	Dohľad na pracovné I	Výkon lekárskeho I	Výkon lekárskeho I	Výkon lekárskeho I
I	I	podmienky I	preventívnych prehliadok I	preventívnych prehliadok I	preventívnych prehliadok I
I	I	I	vo vzťahu k práci I	vo vzťahu k práci I	vo vzťahu k práci I
I Prvá I	I nízka I	I 0,1 I	I nestanovuje sa I	I nestanovuje sa I	I nestanovuje sa I
I Druhá I	I stredná I	I 0,1 I	I nestanovuje sa I	I nestanovuje sa I	I nestanovuje sa I
I Tretia I	I vysoká I	I 1,0 I	I 0,5 I	I 0,5 I	I 0,5 I
I Štvrtá I	I veľmi vysoká I	I 1,5 I	I 1,0 I	I 1,0 I	I 1,0 I

Verejný zdravotník alebo iný zdravotnícky pracovník					
Kategória I	Náročnosť I	Čas v hodinách potrebný I	Čas v hodinách potrebný I	Čas v hodinách potrebný I	Čas v hodinách potrebný I
prác I	pre pracovnú I	na jedného zamestnanca za rok I	na jedného zamestnanca za rok I	na jedného zamestnanca za rok I	na jedného zamestnanca za rok I
11) I	zdravotnú I	I	I	I	I
I	službu I	I	I	I	I
I Prvá I	I nízka I	I 0,2 I	I 0,2 I	I 0,2 I	I 0,2 I
I Druhá I	I stredná I	I 0,2 I	I 0,2 I	I 0,2 I	I 0,2 I
I Tretia I	I vysoká I	I 1,0 I	I 1,0 I	I 1,0 I	I 1,0 I

I	Štvrtá	I	veľmi vysoká	I	1,5	I
I	-----I	I	-----I	I	-----I	I

I	-----I					I
I	Sestra					I
I	-----I					I
I	Kategória prác	I	Náročnosť pre pracovnú	I	Čas v hodinách potrebný	I
I	11)	I	zdravotnú službu	I	na jedného zamestnanca za rok	I
I	-----I					I
I	Prvá	I	nízka	I	nestanovuje sa	I
I	-----I					I
I	Druhá	I	stredná	I	nestanovuje sa	I
I	-----I					I
I	Tretia	I	vysoká	I	0,3	I
I	-----I					I
I	Štvrtá	I	veľmi vysoká	I	0,6	I
I	-----I					I

B. Minimálny rozsah výkonu lekára alebo verejného zdravotníka, ktorí vykonávajú úlohy pracovnej zdravotnej služby 16) u zamestnávateľa, ktorého zamestnanci vykonávajú práce zaradené do prvej alebo druhej kategórie

I	-----I					I
I	Lekár alebo verejný zdravotník					I
I	-----I					I
I	Kategória prác 11)	I	Náročnosť	I	Čas v hodinách potrebný	I
I		I		I	na jedného zamestnanca za rok	I
I	-----I					I
I	Prvá	I	nízka	I	0,3	I
I	-----I					I
I	Druhá	I	stredná	I	0,3	I
I	-----I					I

1) Napríklad nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 416/2005 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 629/2005 Z.z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 555/2006 Z.z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 300/2007 Z.z., nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 356/2006 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 301/2007 Z.z.

1) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 448/2007 Z.z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií.

2) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.

2) § 30 ods. 5 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 140/2008 Z.z.

3) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania.

4) Príloha č. 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 300/2007 Z.z.

5) § 12 ods. 2 písm. d) zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 140/2008 Z.z.

6) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 338/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pre rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci.

7) § 40 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

8) § 20 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

9) § 3 zákona č. 355/2007 Z.z. v znení zákona č. 140/2008 Z.z.

10) § 52 ods. 1 písm. m) zákona č. 355/2007 Z.z. v znení zákona č. 140/2008 Z.z.

11) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 448/2007 Z.z. o podrobnostiach o faktoroch práce

a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií.

12) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z.z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 473/2005 Z.z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení zákona č. 330/2007 Z.z.

13) § 26 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.

14) § 26 ods. 1 písm. a) až d), písm. e) prvý bod a písm. g) zákona č. 124/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.

15) § 21 ods. 6 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 742/2004 Z.z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania v znení neskorších predpisov.

16) § 26 ods. 3 a 4 zákona č. 124/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.